

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๑๑๐๒.๐๔/๓๕๘๒๕

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

พศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. ....

๓. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๔. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกา

๕. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๖. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น

๗. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘. แผ่น CD บรรจุข้อมูลข้างต้น

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) ร่างพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านความมั่นคง และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ตามที่ได้มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่ง คือ การกำหนดนโยบายด้วยยาเสพติดที่ให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม รวมถึงขยายการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติดในทางการแพทย์ อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๑.๑.๒ ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๕๕ กำหนดให้กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด และการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด จะกำหนดพื้นที่หนึ่ง พื้นที่ใด เพื่อกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) ทดลองเพาะปลูกพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรือ วัตถุออกฤทธิ์หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์

๒) ผลิตและทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติด

๓) เสพหรือครอบครองยาเสพติดตามประเภทและปริมาณที่กำหนด

และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ส. แล้ว จะต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งอย่างน้อย ต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการกระทำในพื้นที่ดังกล่าว

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ได้จัดการประชุมเพื่อพัฒนาแนวทางการร่วมมือในการศึกษาวิจัย และพัฒนาฟื้นฟู สุขภาพมั่นคงทางการแพทย์ โดยหารือร่วมกับองค์การเภสัชกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบเป้าประสงค์ของโครงการ พื้นที่ดำเนินการ หลักการความร่วมมือ และแนวทางการร่วมมือ และเห็นชอบให้สำนักงาน ป.ป.ส. เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ส. เพื่อพิจารณาเห็นชอบในหลักการ ในการกำหนดพื้นที่โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด

๑.๒.๒ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้เสนอ เรื่อง การกำหนดพื้นที่ทดลองปลูกฝิ่นและเพาะเห็ดชื้อควายเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ส. เพื่อให้ความเห็นชอบ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ส. ได้มีมติเห็นชอบในหลักการกำหนดพื้นที่ทดลองปลูกฝิ่นและเพาะเห็ดชื้อควายเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ในพื้นที่ ดังนี้

๑) พื้นที่วิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ สำนักงาน ป.ป.ส. ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่ปลูกฝิ่นและเพาะเห็ดชื้อควาย เพื่อดำเนินการศึกษาวิจัย ทดลองปลูก

๒) พื้นที่องค์การเภสัชกรรม ๓ แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี และชลบุรี เป็นพื้นที่ทดลองสกัดมอร์ฟินจากพืชฝิ่นเพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์

๓) เพิ่มเติมพื้นที่ทดลองเพาะเห็ดชื้อควายเพื่อการศึกษาวิจัยให้ครอบคลุมทั้ง ๔ ภูมิภาคในพื้นที่ของสถาบันการศึกษาที่มีความพร้อม

๑.๒.๓ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีหนังสือสอบถามไปยัง สถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมเข้าร่วมดำเนินการโดยให้แจ้งยืนยันมายังสำนักงาน ป.ป.ส. ภายในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๕

๑.๒.๔ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. .... ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน - ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ทั้งสิ้นจำนวน ๑๕ วัน

๑.๒.๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีหนังสือสอบถามความคิดเห็นไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๕ หน่วยงาน โดยให้แจ้งผลกลับมาถึงสำนักงาน ป.ป.ส. ภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่กำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๕๕ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ส. แล้ว จะต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการกระทำในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นจะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. .... ได้มีผลใช้บังคับโดยเร็ว จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑.๑ ประเทศไทยยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้ามอร์ฟีนจากต่างประเทศ เนื่องจากขาดองค์ความรู้และขาดผลการศึกษาวิจัยในการนำพืชฝิ่นมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ ส่งผลกระทบให้ประเทศขาดความมั่นคงในทางยาและส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจในการที่จะต้องนำเข้ามอร์ฟีนจากต่างประเทศ โดยมีมูลค่าการนำเข้ารวมย้อนหลัง ๓ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๔๐๐.๕ ล้านบาท

๔.๑.๒ ประเทศไทยพบปัญหาผู้ป่วยด้านสุขภาพจิตเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากการศึกษาวิจัยในต่างประเทศ พบว่าสารเคมีที่สำคัญ ๒ ชนิด ที่อยู่ในพืชเห็ดขี้ควาย คือ สารไซโลไซบิน (Psilocybin) และสารไซโลซิน (Psilocin) มีข้อบ่งชี้และโอกาสในการนำมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์เพื่อพัฒนาเป็นยาต้านการซึมเศร้า แต่ในปัจจุบันประเทศไทยยังขาดองค์ความรู้และขาดผลการศึกษาวิจัยในการนำพืชเห็ดขี้ควายมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ เนื่องจากพืชเห็ดขี้ควายจัดเป็นยาเสพติดให้โทษและมีการควบคุมที่เข้มงวดทำให้นักวิจัยไม่เข้ามาดำเนินการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ โดยมีข้อมูลพบว่าผู้ป่วยซึมเศร้า เข้ามารักษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๗๕๘,๘๖๑ ราย และมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๓ ปัจจุบันประเทศไทยมีการควบคุมพืชฝิ่น และสารที่สกัดจากพืชฝิ่น ดังนี้

- พืชฝิ่น จัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕
- สารสกัดจากพืชฝิ่น เช่น มอร์ฟีน (morphine) โคเดอีน (codeine) จัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔
- การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพืชฝิ่นหรือสารสกัดจากพืชฝิ่น เช่น มอร์ฟีน (morphine) โคเดอีน (codeine) จะต้องดำเนินการขออนุญาตกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๔.๑.๔ ประเทศไทยมีการควบคุมพืชเห็ดขี้ควาย รวมถึงสารสกัดจากพืชเห็ดขี้ควาย ดังนี้

- พืชเห็ดขี้ควาย จัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕
- สารไซโลไซบิน (Psilocybin) และสารไซโลซิน (Psilocin) จัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๑ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ พ.ศ. ๒๕๖๕
- การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพืชเห็ดขี้ควายหรือสารไซโลไซบิน (Psilocybin) และสารไซโลซิน (Psilocin) จะต้องดำเนินการขออนุญาตกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๔.๑.๕ การควบคุมพืชฝิ่นตามอนุสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ฝิ่นหรือพืชฝิ่น จัดเป็นยาเสพติดให้โทษ ตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑, ค.ศ. ๑๙๗๒ ซึ่งหากนำไปใช้ในทางที่ผิดนอกจากจะส่งผลเสียหายร้ายแรงต่อบุคคลผู้เสพแล้ว ยังเป็นอาชญากรรมต่อสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นอันตรายต่อมนุษยชาติอย่างใดก็ตาม อนุสัญญาดังกล่าวก็ได้ตระหนักถึงการนำพืชฝิ่นมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดและทุกข์ทรมาน ซึ่งการนำมาใช้ดังกล่าวจะต้องมีมาตรการควบคุมที่ดีและมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้ในทางที่ผิด โดยการใช้ประโยชน์จากยาเสพติดให้โทษดังกล่าวจะต้องใช้เพื่อทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น

๔.๑.๖ การควบคุมพืชเห็ดขี้ควายตามอนุสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ พืชเห็ดขี้ควาย แม้จะไม่ได้ระบุให้เป็นยาเสพติดให้โทษ ตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑, ค.ศ. ๑๙๗๒ แต่สารสำคัญในพืชเห็ดขี้ควาย คือ สารไซโลไซบิน (Psilocybin) และสารไซโลซิน (Psilocin) ถูกกำหนดให้ต้องควบคุมภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ เนื่องจากมีผลออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

ซึ่งหากประเทศภาคีมีความประสงค์จะใช้วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในทางการแพทย์หรือเพื่อทดลองทางวิทยาศาสตร์ อนุสัญญาฉบับดังกล่าวกำหนดให้สามารถดำเนินการได้ แต่จะต้องใช้เพื่อทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ หรือโดยบุคคลที่ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเท่านั้น และการใช้นั้นจะต้องอยู่ในสถาบันทางการแพทย์หรือวิทยาศาสตร์ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมโดยตรงของรัฐบาลหรือได้รับอนุญาตโดยเฉพาะจากรัฐบาล

๔.๑.๗ เพื่อให้ประเทศไทยมีการศึกษาวิจัยการนำพืชฝิ่นไปใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ที่เป็นยาเพื่อใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งหรือผู้ป่วยที่มีความจำเป็นอื่นภายใต้มาตรการควบคุม และสามารถลดการนำเข้ายาประเภทมอร์ฟีนจากต่างประเทศในอนาคต โดยอาศัยมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ในการกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย และกำหนดมาตรการควบคุมในพื้นที่ดังกล่าว

๔.๑.๘ เพื่อให้ประเทศไทยมีการศึกษาวิจัยการนำพืชเห็ดขี้ควายไปใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ที่เป็นยาเพื่อใช้ยาด้านการซึมเศร้าหรือผู้ป่วยที่มีความจำเป็นอื่นภายใต้มาตรการควบคุมโดยอาศัยมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ในการกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย และกำหนดมาตรการควบคุมในพื้นที่ดังกล่าว

๔.๒ สารสำคัญ

ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น

๑.๑ กำหนดให้พื้นที่บางส่วนของวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นพื้นที่ทดลองเพาะปลูกพืชฝิ่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย รายละเอียดพื้นที่เป็นไปตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๓)

๑.๒ กำหนดให้พื้นที่ขององค์การเภสัชกรรม ดังต่อไปนี้ เป็นพื้นที่ทดลองสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย (ร่างมาตรา ๔)

(๑) อาคารสถาบันวิจัยและพัฒนา องค์การเภสัชกรรม เลขที่ ๗๕/๑ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

(๒) อาคารฝ่ายสมุนไพรและเภสัชเคมีภัณฑ์ องค์การเภสัชกรรม (สาขาธัญบุรี) เลขที่ ๑๓๘ หมู่ที่ ๔ ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลบึงสนั่น อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

๒. การกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย

๒.๑ กำหนดให้พื้นที่บางส่วนของวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นพื้นที่ทดลองเพาะปลูกพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย รายละเอียดพื้นที่เป็นไปตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดให้...

๒.๒ กำหนดให้พื้นที่ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังต่อไปนี้ เป็นพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย (ร่างมาตรา ๖)

(๑) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขที่ ๕๐ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

(ก) อาคารทวี ญาณสุคนธ์ (SCL) คณะวิทยาศาสตร์

(ข) อาคารปฏิบัติการวิจัยกลางและอาคารอุตสาหกรรมเกษตร ๓ สถาบัน คั้นคว่ำและพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

(ค) อาคารภาควิชาจุลชีววิทยา - ภาควิชาพันธุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์

(ง) อาคารภาควิชาสัตววิทยา คณะวิทยาศาสตร์

(๒) มหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่ ๑๒๓ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

(ก) หมวดพืชผัก สาขาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์

(ข) อาคาร AG๐๗ ชั้น ๔ สาขาวิชาโรคพืชและกีฏวิทยา คณะเกษตรศาสตร์

(ค) อาคารศูนย์สัตว์ทดลองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณะแพทยศาสตร์

(ง) อาคารสถานปฏิบัติการเภสัชกรรมการผลิต คณะเภสัชวิทยา

(จ) อาคารอุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(๓) มหาวิทยาลัยนเรศวร ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

(ก) โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร คณะแพทยศาสตร์

(ข) ห้อง MD๓๔๖ ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

(ค) อาคาร ๔ คณะเภสัชศาสตร์

(ง) อาคารสถานสัตว์ทดลองเพื่อการวิจัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

(๔) มหาวิทยาลัยพายัพ เลขที่ ๒๗๒ ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในเขตพื้นที่อาคารวิวัฒน์ สำนักบริการวิชาการและวิจัย

(๕) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เลขที่ ๖๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

(ก) อาคาร ๖๐ ปี แม่โจ้ (ศูนย์บริการวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) คณะวิทยาศาสตร์

(ข) อาคาร Pilot plat คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

(ค) อาคารจุฬารามณ์ (ห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีชีวภาพทางพืช) คณะวิทยาศาสตร์

(ง) อาคาร...

- (ง) อาคารโรงเรือน คณะพาร์มมหาวิทยาลัย
  - (จ) อาคารวิศวกรรม ห้อง ๔๐๑ คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
  - (ฉ) อาคารศูนย์ความเป็นเลิศด้านนวัตกรรมทางการเกษตรสำหรับบัณฑิตผู้ประกอบการ คณะวิทยาศาสตร์
  - (ช) อาคารศูนย์วิจัยและพัฒนาเกษตรธรรมชาติ คณะพาร์มมหาวิทยาลัย
  - (ซ) อาคารสาขาพืชผัก คณะผลิตกรรมการเกษตร
- (๖) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่ ๑๕ ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

- (ก) อาคารพรีคลินิก ห้องเตรียมชิ้นเนื้อ / ห้องวิจัย ๒ (PR๑๑๖) คณะวิทยาศาสตร์
- (ข) อาคารพรีคลินิก ห้องปฏิบัติการทางเภสัชวิทยา ๑ (PR๑๒๖) คณะวิทยาศาสตร์
- (ค) อาคารพรีคลินิก ห้องปฏิบัติการทางเภสัชวิทยา ๔ (PR๒๓๐) คณะวิทยาศาสตร์

- (ง) อาคารโรงเพาะปลูก คณะวิทยาศาสตร์
  - (จ) อาคารสถานสัตว์ทดลองภาคใต้ คณะวิทยาศาสตร์
- (๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เลขที่ ๑๓๘๑ แขวงวงศ์สว่าง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในพื้นที่อาคารคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การกำหนดมาตรการควบคุมการเพาะปลูกพืชฝิ่น (ร่างมาตรา ๗)

๓.๑ กำหนดให้เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้รับผิดชอบและควบคุมการดำเนินการทดลองเพาะปลูกพืชฝิ่นเพื่อส่งต่อให้องค์การเภสัชกรรมสกัดสารสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

๓.๒ กำหนดมาตรการควบคุมการทดลองเพาะปลูกพืชฝิ่นในเรื่องต่าง เช่น

- ที่มาของพืชฝิ่นที่จะนำมาเพาะปลูกต้องได้รับอนุญาตหรือได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ ตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- สถานที่เพาะปลูก ต้องจัดทำป้ายระบุว่าเป็นสถานที่เพาะปลูกพืชฝิ่นตามพระราชกฤษฎีกานี้ กำหนดให้มีการจัดทำแนวเขตและประตูเข้าออกที่มีความมั่นคงแข็งแรง
- การรักษาความปลอดภัย ต้องมีการติดตั้งกล้อง CCTV และจัดเก็บข้อมูลไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน การควบคุมการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก กำหนดสิทธิบุคคลผู้มีสิทธิเข้าออกกรณีพืชฝิ่นถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งสถานีตำรวจในท้องที่ทราบโดยเร็ว
- การเก็บรักษาพืชฝิ่น ต้องแยกเป็นสัดส่วน และจัดเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง

- การขนส่ง แจกกำหนดการขนส่งพืชผื่นไปยังพื้นที่สกัด โดยทำเป็นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดต้นทางและปลายทางไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนการขนส่ง

๔. การกำหนดมาตรการควบคุมการสกัดสารสำคัญจากพืชผื่น (ร่างมาตรา ๘)

๔.๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรมหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบและควบคุมการดำเนินการสกัดสารสำคัญจากพืชผื่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

๔.๒ กำหนดมาตรการควบคุมการสกัดสารสำคัญจากพืชผื่นในเรื่องต่าง เช่น

- สถานที่สกัด ต้องจัดทำป้ายระบุว่าเป็นสถานที่สกัดพืชผื่นตามพระราชกฤษฎีกาที่แสดงแบบแปลนอาคาร จัดให้มีประตูเข้าออกที่มีความมั่นคงแข็งแรง

- การรักษาความปลอดภัย ต้องมีการติดตั้งกล้อง CCTV และจัดเก็บข้อมูลไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน การควบคุมการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก กำหนดสิทธิบุคคลผู้มีสิทธิเข้าออกในกรณีพืชผื่นหรือสารสกัดจากพืชผื่นถูกโจรกรรม สูญหาย หรือถูกทำลาย ต้องแจ้งสถานีตำรวจในท้องที่และเลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบโดยเร็ว

- การเก็บรักษาพืชผื่นและสารสกัด ต้องแยกเป็นสัดส่วน และจัดเก็บในที่ซึ่งมั่นคงแข็งแรง

- การส่งตัวอย่างสารสกัดจากพืชผื่นไปวิเคราะห์เพื่อวัดระดับปริมาณสารสำคัญ ให้ส่งตัวอย่างไปยังห้องปฏิบัติการในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยแจ้งให้เลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน

- การทำลายพืชผื่นหรือสารสกัดจากพืชผื่นที่เหลือจากการศึกษาวิจัย ให้ทำลายด้วยวิธีที่ทำให้พืชผื่นเสื่อมสภาพไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก โดยแจ้งเลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบก่อนการทำลายไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

- ให้นำรายงานความคืบหน้าผลการศึกษาวิจัยให้เลขาธิการ ป.ป.ส. ทราบทุก ๖ เดือน

๕. การกำหนดมาตรการควบคุมการเพาะปลูกพืชเห็ดขี้ควาย (ร่างมาตรา ๙)

๕.๑ กำหนดให้เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้รับผิดชอบและควบคุมการดำเนินการทดลองเพาะปลูกพืชเห็ดขี้ควายเพื่อส่งต่อให้สถาบันการศึกษาสกัดสารสำคัญเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

๕.๒ กำหนดให้นำมาตรการควบคุมการเพาะปลูกพืชผื่น มาใช้บังคับกับการควบคุมการเพาะปลูกพืชเห็ดขี้ควายด้วยโดยอนุโลม

๖. การกำหนดมาตรการควบคุมการเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควายของสถาบันการศึกษา (ร่างมาตรา ๑๐)

๖.๑ กำหนดให้อธิการบดีหรือผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้รับผิดชอบและควบคุมการดำเนินการทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย ของสถาบันการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

๖.๒ กำหนดให้...

๖.๒ กำหนดให้นำมาตรการควบคุมการเพาะปลูกพืชฝิ่น และมาตรการควบคุมการดำเนินการสกัดสารสำคัญ มาใช้บังคับกับการควบคุมการเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย ด้วยโดยอนุโลม

๖.๓ กำหนดให้สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ พึ่งระมัดระวังและหลีกเลี่ยงมิให้นิสิตหรือนักศึกษาที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยสถาบันการศึกษาจะต้องแจ้งและขอความยินยอมจากผู้ปกครองของนิสิตหรือนักศึกษาด้วย

๗. การรายงานความคืบหน้าผลการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๑)

ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. รายงานผลการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ทราบทุก ๑ ปี

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การจัดทำร่างกฎหมายจะต้องมีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการเสนอร่างกฎหมาย ซึ่งกระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายดังกล่าวทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน - ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ทั้งสิ้นจำนวน ๑๕ วัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ผลกระทบ

๖.๑ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ผลดี

๑. ประเทศไทยมีองค์ความรู้ในการนำพืชฝิ่นมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์อย่างเหมาะสมและสามารถพัฒนาองค์ความรู้ที่ได้รับดังกล่าวไปพัฒนาและต่อยอดเพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิตยาเพื่อใช้ในการบำบัดรักษาโรคร้ายในประเทศ ประหยัดงบประมาณการนำเข้ายาที่ผลิตจากพืชฝิ่นจากต่างประเทศ

๒. ประเทศไทยมีศักยภาพสูงขึ้นในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ (Medical Hub) เพื่อสร้างรายได้เพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับคนไทย และสร้างความมั่นคงให้กับระบบสาธารณสุขของไทย

๓. ประเทศไทยมีองค์ความรู้ในการนำพืชฝิ่นมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์และอาจพัฒนาไปสู่การผลิตเพื่อส่งออกได้ในอนาคต

๖.๒ ผลกระทบด้านสังคมและสาธารณสุข

ผลดี

๑. ประเทศไทยมีความมั่นคงทางการแพทย์และทางยา รองรับภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
๒. ประชาชนสามารถเข้าถึงยามอร์ฟินและยาที่ได้จากพืชฝิ่นเพื่อการบำบัดรักษาได้ตามความจำเป็นอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค
๓. ประชาชนสามารถเข้าถึงยาที่พัฒนาจากพืชเห็ดขี้ควายเพื่อการบำบัดรักษาได้ตามความจำเป็นอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค

๖.๓ ผลกระทบด้านวิชาการ

ผลดี

๑. ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยการนำพืชเสพติดมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ภายใต้มาตรการควบคุมมากยิ่งขึ้น
๒. ฝ่ายนโยบายมีข้อมูล องค์กรความรู้ ข้อเสนอเชิงวิชาการและเชิงนโยบายเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ

๗. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

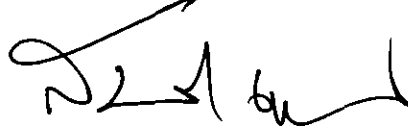
เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ กระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ส. ได้มีมติเห็นชอบในหลักการกำหนดพื้นที่ทดลองปลูกฝิ่น และเพาะเห็ดขี้ควายเพื่อการศึกษาวิจัยตามมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมขอเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชฝิ่น และกำหนดพื้นที่ทดลองเพาะปลูกและสกัดสารสำคัญจากพืชเห็ดขี้ควาย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงาน ป.ป.ส.

กองกฎหมาย

โทร. ๐๘ ๑๓๗๖ ๕๕๔๔ (ประจำาญจน์)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@oncb.go.th